

Významné hospodářské vlastnosti doporučených odrůd ovsa setého
(ÚKZÚZ, 2019–2022)

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

A

KOMISE PRO SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD OVSA SETÉHO,
TRITIKALE OZIMÉHO A ŽITA OZIMÉHO

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2023

OVES SETÝ

Kategorie doporučení		Doporučené odrůdy								PD	Ostatní
	Průměr standardních odrůd (t·ha ⁻¹)	Aspen	Bingo	Kertag	Korok	Lion	Perun	Rambo	Remus	Talent	Merlin
Výnos (%)											
zrno	7,25	100	98	97	99	100	99	104	98	103	95
„čisté obilky“	5,57	98	99	96	95	102	100	104	97	99	93
Agronomická data:											
Metání – rozdíl od odrůdy Korok ve dnech		1	-1	0	76	1	-1	0	-1	0	-1
Zralost – rozdíl od odrůdy Korok ve dnech		1	0	0	125	1	0	0	-1	0	0
Počet produktivních lat (ks.m ⁻²)		497	515	503	491	498	523	537	507	505	509
Délka rostlin (cm)		97	105	100	102	99	101	102	100	103	103
Odolnost proti poléhání (9-1)		7	7	7	6	7	6	4	6	6	7
Odolnost proti chorobám (9-1):											
Komplex listových skvrnitostí		7	7	6	6	6	7	6	6	6	6
Rzivost ovsa (Rez ovesná)		8	8	8	8	8	7	9	9	9	7,5
Padlí ovsa (Padlí travní na listu)		8	8	6,5	7	6,5	8	8	8	9	9
Kvalita zrna:											
Objemová hmotnost (kg.hl ⁻¹)		51	48	51	51	52	52	49	52	52	51
Pluchatost (%)		25	22	25	27	22	23	23	24	26	25
Podíl nad sítím 1,8 mm (%)		99	99	99	99	99	99	99	99	99	99
Hmotnost tisíce zrn (g)		38	38	36	36	36	35	36	36	36	40
Obsah dusíkatých látek v sušině (%)		12,1	11,6	12,1	12,8	11,6	12,4	11,7	12,5	12,8	12,7
Výtěžnost na prům. loupáče (%):											
– ovesná rýže		52	56	54	51	59	57	55	52	54	56
– ovesná drť		16	13	12	15	12	13	14	15	13	11
Množitelkové plochy 2022 (%; E + C1)		-	4,3	9,8	16,3	27,3	1,2	1,5	5,3	-	-
Rok registrace		2019	2015	2012	2011	2020	2020	2022	2020	2022	2021

Vysvětlivky:

PD – předběžně doporučená

Relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Lion a Aspen

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení chorobou

1 = zcela poléhavá, náchylná k napadení chorobou

Kategorie rozmnožovacího materiálu: E – elita; C1 – certifikovaná osiva

„Čisté obilky“ – výnos zrna po odpočtu procenta pluch

„Ovesná rýže“ – vyloupané obilky na průmyslové loupáče použitelné pro výrobu ovesných vloček

„Ovesná drť“ – podíl mechanicky porušených (rozdrcených) obiliek při zpracování na průmyslové loupáče

Přednost

Riziko

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie jsou i v České republice vytvářeny Seznamy doporučených odrůd (SDO) hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit uživatelům orientaci v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout pěstitelům a zpracovatelům objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky České republiky.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd ovsa setého, které vykázaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro SDO.

Pěstitelé by měli využívat odrůdy uvedené v Seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy ovsa setého jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro SDO.

Výchozími kritérii pro hodnocení odrůd ovsa setého jsou **výnos zrna, odolnost proti poléhání, odolnost proti napadení rzivostí ovsa (rzi ovesnou) a odolnost proti napadení komplexem listových skvrnitostí.**

Komise pro SDO zařazuje odrůdy do třech kategorií doporučování:

- **předběžně doporučené** – odrůdy nově zařazené do zkoušek pro doporučování s nejméně tříletými výsledky zkoušení
- **doporučené** – odrůdy zkoušené nejméně čtyři roky a splňující výchozí kritéria pro doporučení
- **ostatní** – odrůdy nespĺňující některé z výchozích kritérií pro doporučení

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů prováděných v letech 2019–2022 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně vydávána v jarním období.

ASPEN ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Polopozdní odrůda. Rostliny středně vysoké až nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká.

Pěstitelská rizika: nižší výtěžnost ovesné rýže

Udržovatel: Saatzucht Bauer GmbH & Co. KG, Německo
Zástupce v ČR: OSEVA PRO s.r.o.

BINGO ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost nízká.

Pěstitelská rizika: nízká objemová hmotnost

Udržovatel: Hodowla Roslin Strzelce, Sp. z o.o, Polsko
Zástupce v ČR: OSEVA UNI, a.s.

KERTAG ^{PO}**DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: SELGEN, a.s.

KOROK ^{PO}**DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost vysoká.

Přednosti: vysoký obsah dusíkatých látek

Pěstitelská rizika: nižší výtěžnost ovesné rýže

Udržovatel: SELGEN, a.s.

LION ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Polopozdní odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost nízká.

Přednosti: vysoký výnos čistých obilek
vysoká výtěžnost ovesné rýže

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

MERLIN ^{CPG}**OSTATNÍ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké až vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká.

Přednosti: velké zrno
vysoký obsah dusíkatých látek

Pěstitelská rizika: nízký výnos zrna a čistých obilek

Udržovatel: SELGEN, a.s.

PERUN ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno malé, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká až nízká.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

RAMBO ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká až nízká.

Přednosti: vysoký výnos zrna a čistých obilek

Pěstitelská rizika: menší odolnost proti poléhání
nízká objemová hmotnost

Udržovatel: Hodowla Roslin Strzelce, Sp. z o.o, Polsko
Zástupce v ČR: RWA Czechia s.r.o.

REMUS ^{CPG}**DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká.

Pěstitelská rizika: nižší výtěžnost ovesné rýže

Udržovatel: SELGEN, a.s.

TALENT**PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda. Rostliny středně vysoké až vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno středně velké, barva pluchy žlutá, pluchatost středně vysoká až vysoká.

Předběžné označení odrůdy: SG-K 18184

Přednosti: vysoký výnos zrna
vysoký obsah dusíkatých látek

Pěstitelská rizika: výrazná nemá

Udržovatel: SELGEN, a.s.